



Notat - stier og løyper og kommuneplanens arealdel

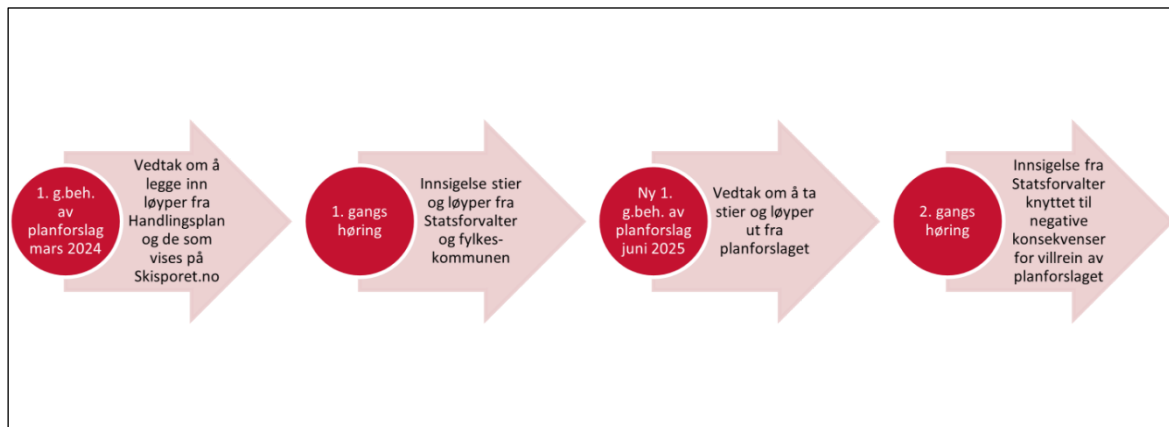
Dette notatet er utarbeidet til politisk behandling av kommuneplanens arealdel etter 2. gangs offentlig ettersyn, for å svare på spørsmål fra kommuneplanutvalget.

Problemstilling

Hva er konsekvensene av å inkludere stier og løyper i kommuneplanens arealdel sammenliknet med å ikke legge de inn?

Historikken for stier og løyper i kommuneplanprosessen

Illustrasjonen under viser endringer i planforslaget gjennom revisjonsprosessen når det gjelder stier og løyper:



Rådmannen har vurdert innsigelsen fra Statsforvalter knyttet til negative konsekvenser for villrein av planforslaget. Rådmannens forslag for å løse Statsforvalters innsigelse er å redusere utbyggingsreserver ytterligere og legge sti- og løypenettet inn i kommuneplanens arealdel igjen. Rådmannen mener at kommuneplanens arealdel bør brukes til å styre ferdsel for å ivareta hensynet til villrein. Det er gjennom helhetlige vurderinger i kommuneplanens arealdel at utbyggingsområder og ferdsel kan ses i sammenheng.

Stier og løyper i gjeldende planer

Kommuneplanens arealdel (KPA 2014)

Plankart: Stier og skiløyper tegnet inn med linjesymbol som turveg/turdrag (illustrasjonslinjer).

Gjeldende (svart farge) og fremtidige (rød farge).

Bestemmelser:

1.0 GENERELLE BESTEMMELSER (§ 11-9)

1.15 Grønnstruktur/ Turdrag (§ 11-9 nr.8) Inntegnede grøntarealer i områder for fritidsbebyggelse markerer ikke detaljerte arealer. Ved regulering av områder for fritidsbebyggelse skal det sikres grønne forbindelser og gode stier og løypenett gjennom utbyggingsområdet. Dette skal fremkomme i endelige reguleringsplaner

Retningslinje for områder med fritidshus

Ved regulering i framtidige og fortetting i eksisterende områder for fritidshus bør det utføres en områdeanalyse som viser at det tas hensyn til: Stier/skiløyper, grønnkorridorer, terrengtilpassing, vann- og avløpsanlegg, eksisterende bygningsmiljø, kulturverninteresser, vegger og andre verdier i området.

Kommunedelplan for Geilo (KDP Geilo 2010)

Plankart: Stier og løyper tegnet inn som turveg i mer sentrale områder (juridisk bindende). Utenfor bebygde og i mindre sentrale områder er det tegnet inn som illustrasjonslinjer. Gjeldende (svart eller grå) og fremtidig (rød farge).

Bestemmelser og beskrivelse: det er et eget kapittel om stier og løyper i planbeskrivelsen, og et eget temakart/oversiktskart som en del av beskrivelsen.

Inn til og gjennom byggeområde er både noverande og framtidige stiar og løyper sett av som viktige ledd i kommunikasjonssystemet. Turvegane (stiane- og løypene utanfor byggeområde er vist som ein illustrasjon/retningslinjeareal på plankartet. I plana er det ikkje skilt mellom stiar og løyper. Desse er markert som turveggar på plankartet.

Løyper som blir preparert, drifta og vedlikehalde er avsett som noverande turveggar, medan dei framtidige løypene er ynskte stiar og løyper som det må takast omsyn til ved utarbeiding og handsaming av planar for utbygging.

Retningslinjer for stiar og løyper:

Avsetting av areal til stiar og løyper er ein svært viktig arealbruk som skal sikrast i alle reguleringsplanar som rører ved det overordna og prioriterte nettet på Geilo. Nettet vil vere under kontinuerleg utvikling, og ved utarbeiding og handsaming av reguleringsplan skal sti og løype i kommunedelplanen for stiar og løyper leggst til grunn dersom denne planen er nyare enn kommunedelplan for arealbruk.

Kommunedelplanen har bestemmelser om rekkefølgebestemmelser i ulike områder knyttet til stier, skiløyper og tilhørende infrastruktur.

Planbeskrivelsen viser også til ulike virkemidler for å gjennomføre utbyggingspolitikken i området. Finansieringsordning med utbyggingsavtaler etter plan- og bygningsloven, avtalebaserte finansieringsordninger (såkalte utbyggeravtaler) og frivillige ordninger.

Handlingsplan for stier og løyper, Hol kommune (2017-2021)

Formålet med handlingsplanen er å legge føringer for organisering av arbeidet, hvordan kommunen skal forholde seg til utviklingen i bruken av sti- og løypesystemet, og endringen i bruken av denne infrastrukturen. Handlingsplanen setter mål for kommunens arbeid med stier og løyper. Handlingsplanen inneholder beskrivelse av kommunens rolle, sti- og løypenemndenes rolle, ansvarsfordeling, forholdet til grunneiere, avtaler, tilskudd til sti- og løypeområdene, m.m.

Planavgrensning

«Handlingsplanen for stier og løyper omfatter hele Hol kommune. Handlingsplanen fastsetter hvordan det skal arbeides med stier og løyper i kommunen og legger føringer for hvilke investeringer som skal prioriteres i sti- og løypesystemet. Planen er retningsgivende for arbeidet med stier og løyper. Arealdisponeringer blir ikke behandlet i planen. Vurderinger av traseer og avveininger mot andre arealspørsmål vil foretas i arealplaner som kommuneplanens arealdel, kommunedelplaner, områdeplaner og reguleringsplaner.» (s.3)

«Forankring i arealplaner

Etablerte sti- og løypetraseer skal legges inn kartet i både overordnede arealplaner som kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner. De skal også legges inn i områdeplaner og reguleringsplaner. Eventuelle endringer i traseer og nye stier og løyper skal vurderes i planprosessen for å sikre et godt og sammenhengende løypenett. En forankring i det kommunale plansystemet vil være med på å hindre en bit-for-bit utbygging som legger press på sti- og løypetraseene, og vil sikre et sammenhengende sti- og løypenett også i tiden fremover.

Mindre omlegginger

Mindre omlegginger av sti- og løypetraseer kan utføres i samarbeid mellom sti- og løypenemnd og berørte grunneiere. Det er en forutsetning at man har grunneiers tillatelse for slike omlegginger. Med mindre omlegginger menes flytting av traseer over kortere avstander uten at det anlegges nye traseer. Dette er typiske terrengtilpasninger, som å flytte stier og løyper utenfor konkrete problemområder og tilpasninger til endrede snøforhold som gjør det enklere å preparere skiløyper.» (s. 13)

Handlingsplanen inneholder også et vedlegg med løypeoversikt.

Oppsummering stier og løyper i gjeldende planer

Stier og løyper ligger i stor grad inne i gjeldende overordna planer, som illustrasjonslinjer eller juridiske linjer. Beskrivelse av hvordan organisering av sti- og løyper skal skje, ligger i Handlingsplan for stier og løyper. I Handlingsplanen er det føringer om å legge etablerte sti- og løypetraseer inn i overordna arealplan (kommuneplanens arealdel). Videre stadfester handlingsplanen at spørsmål knyttet til arealdisponeringer, herunder vurdering av traseer, ikke behandles i handlingsplanen, men i kommuneplan eller reguleringsplaner.

Konsekvenser av å legge inn stier og løyper i kommuneplanens arealdel sammenliknet med å ikke legge de inn

I planforslaget til 2. gangs høring er stier og løyper tatt ut. Rådmannen anbefaler å legge stier og løyper inn i planforslaget igjen. KPU har bedt om en beskrivelse av konsekvenser av å inkludere stier og løyper i KPA sammenlignet med å ikke legge de inn.

Juridisk binding

Dersom stier og løyper legges som juridisk bindende linjer i plankartet til arealdelen, betyr det at arealbruken er avklart, og at det er gjort avveiinger mot annen arealbruk og andre arealhensyn. Dette skaper forutsigbarhet. Gjennom å bruke arealdelen til å vurdere sti- og løypenettet, kan hele kommunen vurderes under ett. Det inkluderer også å beholde områder uten tilrettelegging.

Dersom sti- og løypenettet ikke legges inn i KPA, vil kommunen måtte vurdere arealdisponering av stier og løyper i en annen planprosess. Det finnes alternative plantyper som da kan være aktuelle. En kommunedelplan (for stier og løyper) er en juridisk bindende plan som følger av PBL. En handlingsplan eller temaplan (for stier og løyper) er kun retningsgivende. Disse typene planer vil ensidig handle om sti- og løypenett, og mangle vurderingen opp mot annen arealbruk og andre arealinteresser.

Dersom stier og løyper ikke skal inn i KPA, og det er ønskelig å bruke gjeldende Handlingsplan for stier og løyper som styringsverktøy, vil denne måtte bygges opp på en annen måte med vesentlige endringer fra hvordan handlingsplanen er innrettet i dag. Formålet med gjeldende handlingsplan er å legge føringer for organisering av arbeidet med stier og løyper, inkl. rolle- og ansvarsavklaring og avtaler med sti- og løypelag. Arealdisponering er ikke del av gjeldende handlingsplan for stier og løyper.

Plan- og bygningsloven (PBL) og Lov om motorferdsel gjelder uavhengig av hva som vedtas i KPA.

Mindre og større omlegging av sti- og løypetraseer

Det er gitt føringer for mindre omlegging av sti- og løypetraseer i Handlingsplanen for stier og løyper, som vist over. Mindre omlegging tillates, forutsatt et samarbeid mellom sti- og løypenemnd og berørte grunneiere. Følgende sitat fra Handlingsplanen for stier og løyper viser til hva som menes med mindre omlegging av sti- og løypetraseer: «*Med mindre omlegginger menes flytting av traseer over kortere avstander uten at det anlegges nye traseer. Dette er typiske terrengtilpasninger, som å flytte stier og løyper utenfor konkrete problemområder og tilpasninger til endrede snøforhold som gjør det enklere å preparere skiløyper.*»

Dersom stier og løyper legges inn i arealdelen, må større omlegginger av sti- og løypetraseer gjøres gjennom endring i arealdelen for å kunne vurdere arealbruk i området samla sett. Prosessen med å legge inn nye løyper vil følge samme prosess som større omlegging av eksisterende traseer.

Dersom stier og løyper ikke ligger inne i arealdelen, vil avveiinger av arealbruk opp mot andre interesser og annen arealbruk, slik som villreinhensyn, ikke håndteres på samme helhetlige måte. Sti- og løypenettet vil da være definert i et annet planverk, som f.eks. Handlingsplan for stier og

løyper. Uavhengig av type plan som inneholder sti- og løypenettet, vil større omlegging av traseer eller inkludering av nye traseer uansett kreve en form for formell prosess, slik som høring og politisk behandling.

Fysiske tiltak

Hvorvidt et tiltak knyttet til oppgradering av stier og løyper i barmarksesong er søknadspliktig, må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Dette er uavhengig av juridisk status i kartet. Behandlingen av søknaden vil være ulik dersom arealbruken er avklart og lagt inn i KPA, eller ikke. Dersom sti- og løypenettet ikke er i KPA må det søkes om tiltak i LNF. (i.e. dersom tiltaket er søknadspliktig vil det være byggesak i tråd med formålet eller i strid med formålet).

Grunneiers rettigheter

Grunneiers rettigheter er avklart i Plan- og bygningsloven (PBL) og Lov om motorferdsel, og er uavhengig av hvorvidt traseene er lagt inn i KPA, andre juridisk bindende planer eller ikke. Arealbruk i tråd med Plan- og bygningsloven må fortsatt avklares med grunneier, det samme gjelder tillatelse til motorferdsel fra grunneier.

I byggeområder skal eksisterende traseer sikres gjennom reguleringsplanprosesser, og grunneier involveres i disse prosessene, uavhengig av juridisk status i kartet. Dette fremgår av forslag til bestemmelser, og er en videreføring av bestemmelser i gjeldende plan.

Planforhold

Alle overordna kommunale planer tas opp til vurdering hvert 4. år gjennom planstrategien. Planstrategien vedtas av kommunestyret, og det er kommunestyret som bestemmer hvilke planer som skal revideres i kommunestyreperioden. Det betyr at kommunestyret kan vedta revisjon av KPA, eller deler av den, i planstrategien, uavhengig av hvor en er i kommuneplanens 12-års perspektiv.

Bestemmelser og retningslinjer i kommuneplanens arealdel

Dersom sti- og løypenettet legges inn i plankartet til KPA, må bestemmelser legges inn i planforslaget.

Til 1. gangs høring av planforslaget, var dette de foreslåtte bestemmelsene og retningslinjene for stier og løyper:

3.1.4.5 Stier, løyper og turdrag

Hovedløypenettet og kartlagte stier fremgår av plankartet og Temakart 2 Stier og 3 Skiløyper. Disse og andre viktige forbindelser gjennom eller i tilknytning til utbyggingsområder skal ivaretas i reguleringsplaner eller ved søknad om tiltak.

Retningslinjer

Hovedløypenettet, slik det fremgår av plankart og temakart 3, gir hjemmelsgrunnlag for kjøring av skiløyper og tillatelse etter motorferdselloven, som beskrevet i Handlingsplan for stier og løyper. Det forutsettes at det foreligger privatrettslige avtaler før løyper kan prepareres over annen manns grunn. Skiløyper utover dette må omsøkes i hvert enkelt tilfelle.

Retningslinjene ble vedtatt i 1. gangs behandling etter vedtakspunkt fremmet politisk i møtet. Rådmannen vurderer at denne ordlyden åpner for ulike tolkninger, og anbefaler derfor at disse ikke legges inn igjen i nytt planforslag. Presiseringene i forslaget vurderes å være ivaretatt i annet planverk eller lovverk.

Til 2. gangs høring ble punktet 3.1.4.5 og sti- og løypenettet tatt ut av planforslaget.

Rådmannen innstiller på å legge inn sti- og løypenettet i planforslaget som linjesymbol turveg/turdrag (juridisk bindende) med følgende bestemmelser:

3.1.4.x Stier, løyper og turdrag

Hovedløypenettet og kartlagte stier fremgår av plankartet og Temakart 2 Stier og 3 Skiløyper. Disse og andre viktige forbindelser gjennom eller i tilknytning til utbyggingsområder skal ivaretas i reguleringsplaner eller ved søknad om tiltak.

Temakart 3 Skiløyper markerer differensieringen av skiløypene med fargekoder for løyper hvor det tillates preparering av skispor, løyper hvor det kun tillates kvisting, og løyper med dato restriksjoner. Tabellen under angir detaljer for restriksjonene.

Følgende løyper prepareres med start tidligst 15. februar:
Lægreidstølen - Tuva
Hornbustølan, Lysthus og Ørterdalen - Tuva
Rundturløype rundt Kyrkjehovda
Følgende løyper kvistes med start tidligst 15. februar:
Geiteryggen - Finse og Hallingskeid
Geiteryggen - lungsdalshytta - Kleppstølen
Haugastøl - Krækkja
Ørterdalen - Krækkja
Lægreidstølen - Krækkja
Krækkja - Fagerheim - Hein
Tuva - Hein
Følgende løyper kvistes med start tidligst 1. mars:
Storestølen - Ynglesdalen - Raggsteindalen - Storestølen